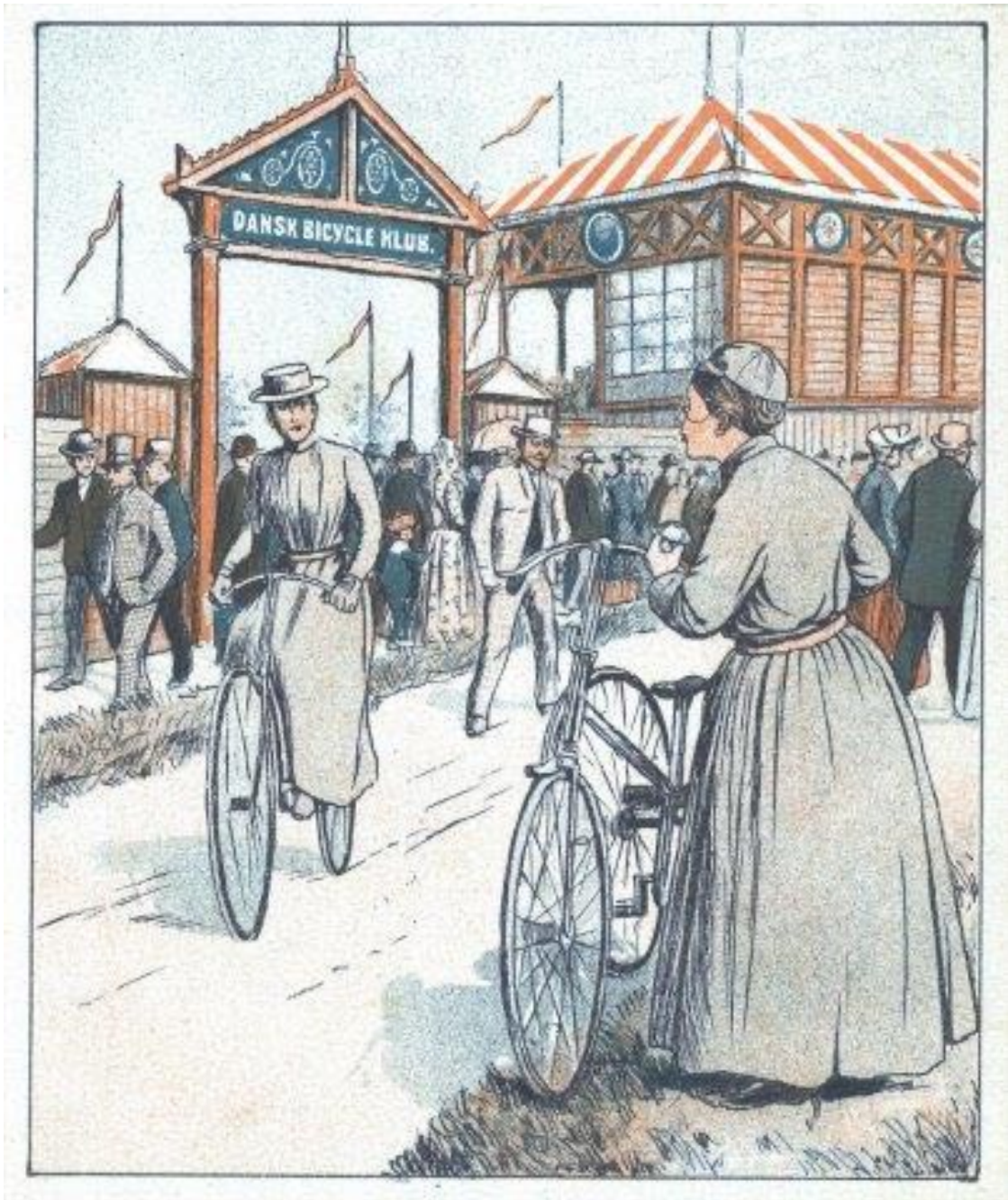

Om Damernes Sport

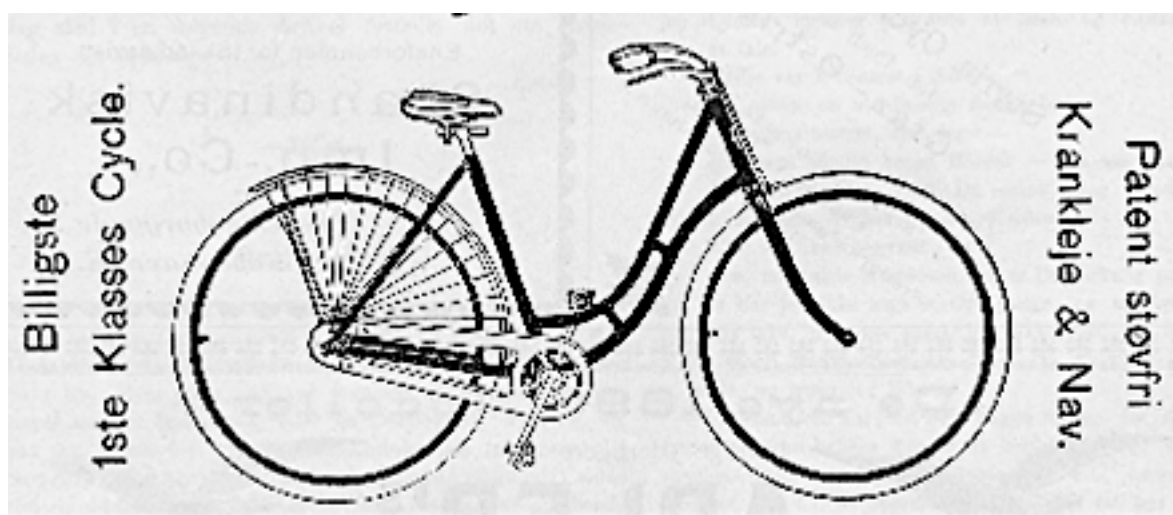
Cykler og Cykling af Erna Juel-Hansen

Husmoderens blad 1896.

Med det grønne løv på Træerne, de tørre Veje, det milde Vejr, tager Damernes Cykling fat for alvor.

Det er da maaske ikke af Vejen, at "**Husmoderens Blad**" bringer sine mange Læserinder, der selvfølgelig alle kører paa Cykle eller i hvert Fald burde gøre det, nogle smaa Vink og Raad angaaende denne Nutidens fornøjeligste Sport. Vort første Raad til alle dem, der endnu ikke ejer en saadan Staalhest, er da: "Køb Dem en, mine Damer!"

Har De en velspækket Pengepung, da gør det straks. Kniber det lidt med Mønten, da spar sammen, spar alt, hvad De kan. Selv om De Vinteren igennem skal undvære baade Balkjolen eller Theaterbilletter eller den nye Kaabe, De egentlig trængte til – spar det alt, saa De, naar Foraaret kommer, kan købe Dem en Cykle. De vil ikke fortryde det, men sande vore Ord, at en Cykle og de Nydelser og Fornøjelser, den skænker sin Ejerinde, opvejer baade Ballet, De nægtede Dem, Premieren, De ikke kom til, og det lille Saar, Deres Forfængelighed led ved at gaa med den gamle Kaabe Vintersaisonen ud.

Men, vel at mærke, vil De have fuld Fornøjelse af Cyklen og Gavn af Deres Penge, maa De købe en **ny** og købe en **god**, helst af **bedste** Kvalitet. Det er og bliver baade det billigste og sparsommeligste. En ukyndig kan ikke selv vælge sig en Cykle, hun bliver let narret. De bør derfor, naar de skal ud at købe Cykle, raadføre Dem med en mere erfaren Cyklist, som saa uvægerlig raader Dem til at købe Magen til hendes egen. Hvad Prisen angaar, er det ikke sikkert, man behøver at give fuldt saa mange Kroner, som Købmanden straks forlanger.

Har De saa faaet Cyklen, da ***lær at køre den.***

Lad Dem ikke nøje med en Smule

Undervisning i Flæng af en velvillig Fætter,
Broder, Ven eller Veninde. Det duer som Regel
ikke. At køre paa Cykle er en Kunst, der har sin
Teknik som enhver anden. Og det er ikke gjort
ved at kunne hænge fast paa Maskinen og saa
lade staa til og jolle hen ad Landevejen. Det er
baade farligt og uskønt at lade sig nøje med
dette elementære Standpunkt, og det hævner
sig. Thi kun den, der fra første Færd lærer at

have fuldt Herredømme over sit Legemes og sin Maskines Samvirken, faar fuldt
Udbytte af sit Arbejde under Kørslen med den mindst mulig Anstrengelse.

Tag derfor ordentlig, systematisk Undervisning i en Cykleskole af en praktisk og
dygtig Lærer. Følg hans Anvisninger nøje, bliv ikke træt af hans idelige Rettelser,
men skriv Dem alle hans Vink bag Øret og kør derefter.

Der er især tre Hoved ting at lægge Mærke til ved Cyklekørsel. Det er Maskinens
Tilpasning efter Ryttersken, hendes Stilling paa den og Trædningen af Pedalerne.
De to første Ting er lette at komme efter, den sidste er snart den vigtigste og
læres kun til Fuldkommenhed ved stor Paapasselighed og lang Øvelse. Intet
befordrer god og elegant Cyklekørsel mere end Fodledsbevægelserne under
Trædning af Pedalerne, men ikke ret meget sjuskes der saa meget med. Deraf
den megen uskøn Kørsel, vore Damer ofte præsterer, og deraf ogsaa deres ret
hyppige Mangel på Uholdenhed. Denne har for Resten endnu en anden Aarsag,
som vi griber Lejligheden til at omtale her. Det er Korsettet. Vil De, mine Damer,
have den fulde fornøjelse af at bruge Deres Cykle, og vil De navnlig udnytte den
til Gavn for Deres Helbred, maa De gemme Korsettet i Kommodeskuffen, saa
længe De cykler. I alt Fald maa De ombytte Deres almindelige Korset med et, der
er indrettet til Cyklebrug, som f. Eks. et Livstykke uden Fjedre eller lignende.
Lige saa sund og i enhver Henseende velgørende for Kvindens Helbred
Cyklesporten er, naar den udøves uden Korset, lige saa skadelig og fordærlig
bliver den med Korsettets Panser trykkende og hæmmende Brystkassens og
Underlivets Organer.

Vi ved paa Forhånd, at der vil møde os et indigneret Kor af Damer, som kører
Cykle med Korset, og som forsikrer, at dette er noget Snak, at Korsettet, ved Gud,
ingenting gør, at det sidder ganske løst o.s.v. o.s.v. Vi møder trøstigt

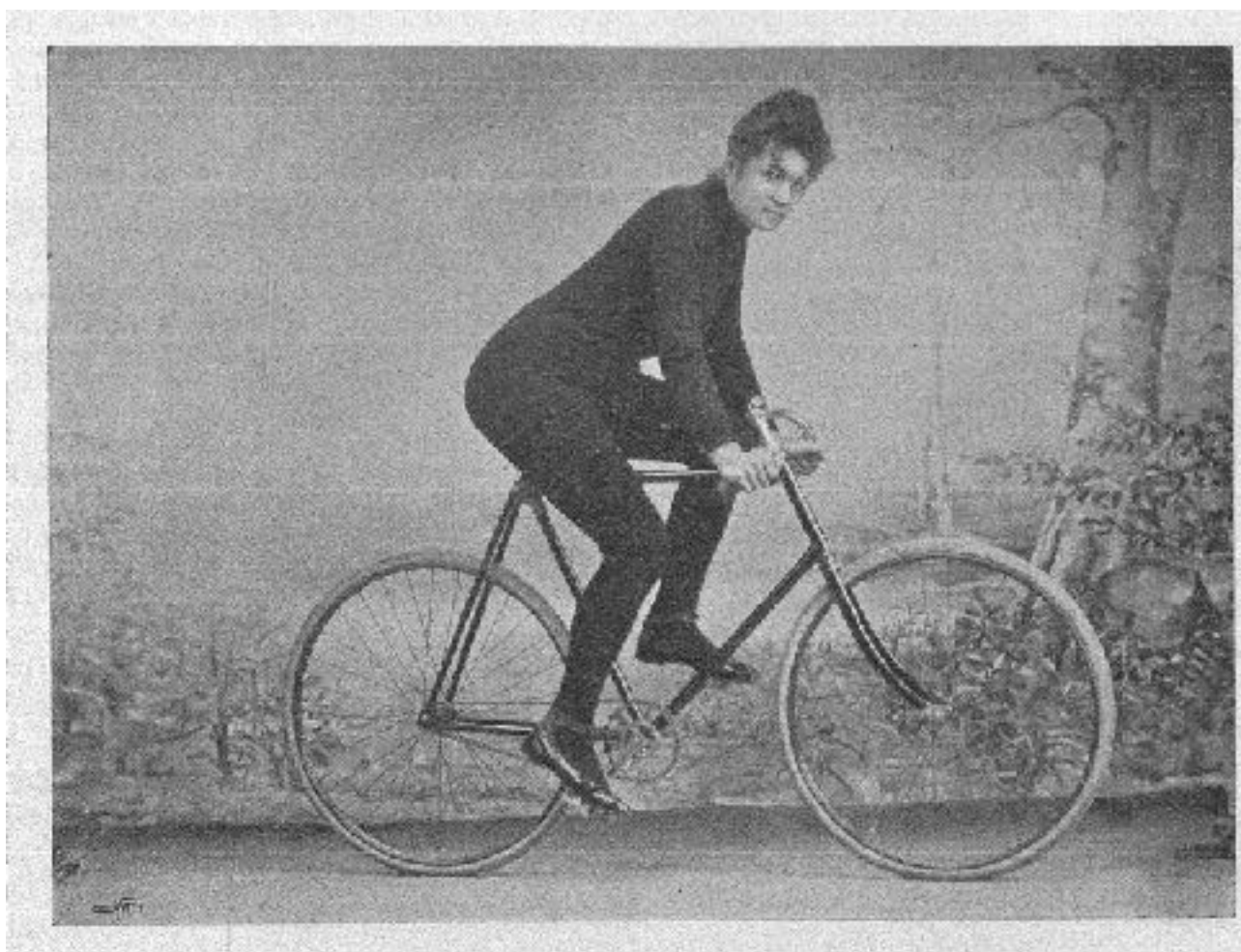
Indvendingerne med at henvise Damerne til deres respektive læger – d.v.s. Læger der selv kører paa Cykle og ved noget derom – og til de sørgelige Erfaringer, de korsetbærende og cyklende Damer selv vil indhøste, og som ikke vil udeblive, om de end ikke melder sig straks.

Altsaa: bort med Korsettet paa Cyklen. Og saa den øvrige Dragt. Det bedste og mest praktiske Sportskostume er utvivlsomt saadanne Dragter, som tidligere har været fortalt og fremstillet her i Bladet. Et fodfrit, snævert Skørt (3 ¼ á 3½ Al. vidt) over

Sportsbenklæder, en spansk Trøje eller en Jakke med store Opslag, under den en Bluse eller Skjorte, paa Hovedet en engelsk Hat eller Hue. Underdragten burde helst være af Uld baade sommer og Vinter, og vore Damer vilde gøre vel i at følge den fikse engelske Mode med tætsluttende Gamacher, der naaer fra Knæet ud over Vristen og giver en klædelig sportslig "Stil".

Paa Fødderne er lavhælede Sko at foretrække for Støvler af Hensyn til Fodledsbevægelserne.

Kun for Damer, der kører paa Herrecykle, er den rationelle Sportsdragt

nødvendig. Den har ogsaa paa Damecyklen mange fordele, dens væsentligste Ulempe er, at den for Nutidens Opfattelse af Kvindedragt ikke vel egner sig til

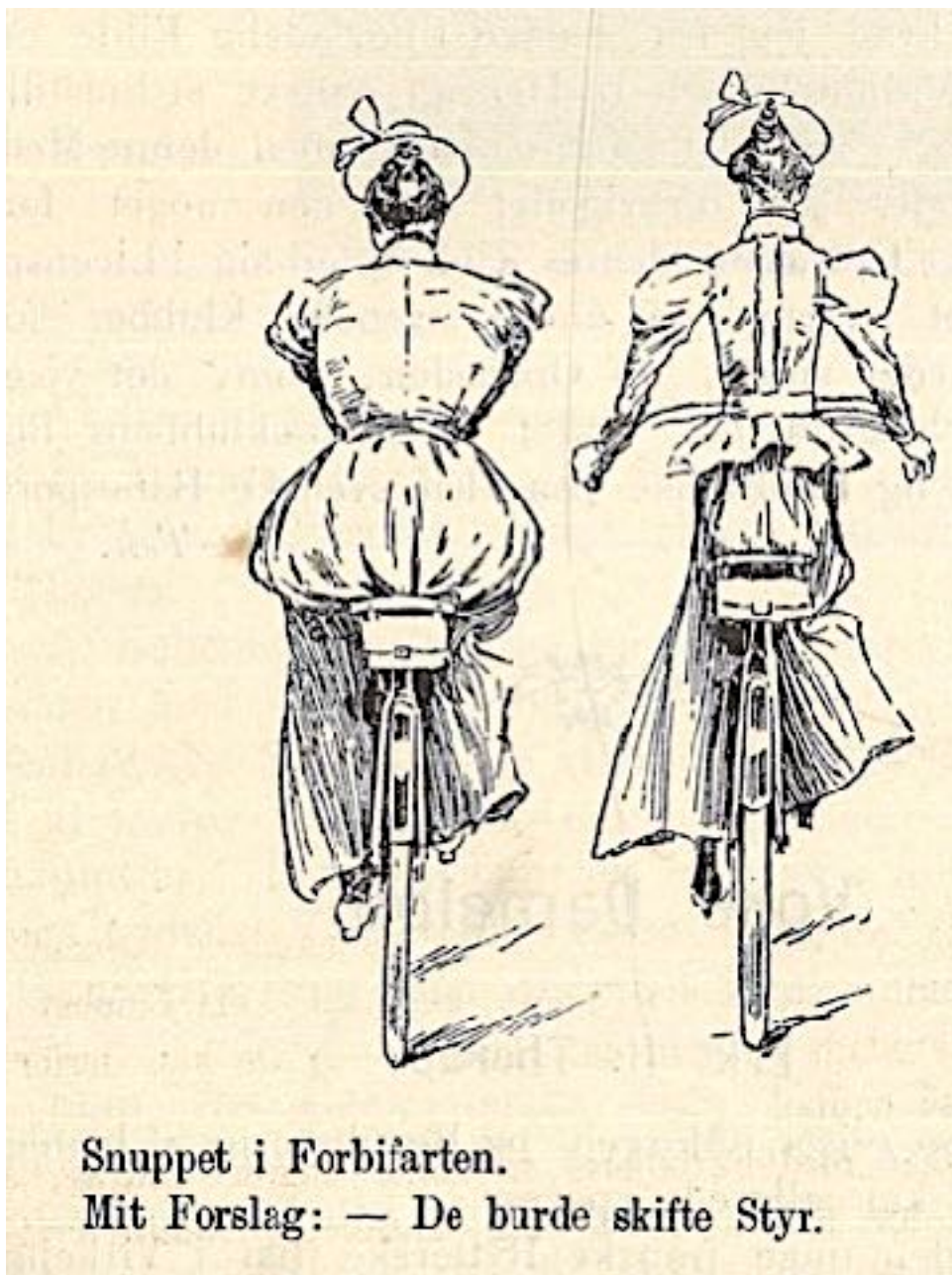
andet end netop Cyklekørsel. Idealet er jo, at man ligesom Mændene paa en hvilken som helst Tid af Dagen skal kunne sætte sig op paa sin Cykle, som man staar og gaar. men bestandig at gaa om i Bukser - ja dertil er, som sagt, for vort Køns Vedkommende, Tiden endnu ikke kommen.

Har man saa mestret Kunsten at køre sin Cykle, er Dragtspørgsmålet tilfredsstillende løst og har man prøvet, Herligheden ved fuglelet at glide henad Landevejene og efter endt Tur lært at kende den Art af velgørende Træthed, der ikke er en af Cyklingens mindste Nydelser, følger den ganske vist mindre behagelige, men ikke desto mindre nødvendige Pligt at rense og efterse sin Maskine. Det bør gøres med nænsom og kyndig Haand og ikke overlades hvem som helst. Heldigvis faar Cyklisten i Reglen sit "Dyr" saa kært, at hun endogsaa finder Glæde i det Stykke Arbejde og sætter en Ære i at holde sin Maskine i højeste Puds.

Det er af yderste vigtighed for Kørselens Farefrihed og Lethed, at alle Maskinens Dele altid er vel tilsete, og smurte og i Orden. Enhver bør derfor straks lære at kende Maskinens Sammensætning i alle dens Enkeltheder, lære at haandtere Værktøjet og aldrig forsømme, førend man giver sig paa Tur, at efterse, om alt er i Orden.

Det er paa Tale i London, hvor Cyklesporten drives i stor Målestok af alle Befolkningens Klasser, at faa oprettet et Korps af "Cyklepudsere" i Lighed med "Skopudserne", der mod et ringe Vederlag børster de Spadserendes Sko og Støvler. En driftig Mand eller Kvinde, der satte et lignende Foretagende i Gang her hjemme med flinke og paalidelige Folk, vilde høste navnlig de cyklende Damers Taknemlighed – og rimeligvis ogsaa paa anden maade vinde Fortjeneste. Kunde saa et snildt Hoved opfinde en Methode, hvorved man i vort Blæsenborg af et Land altid fik Vinden med sig baade ud og hjem, vilde de Damer, der nu er bange for at Vinden skal vælte dem, opgive deres sidste Betænkeligheder og ved deres Tilslutning bringe Sporten end mere i Vælten.

Kilde: DCKMs arkiv. Peder Johansen